

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K zásade subsidiarity pri krajnej núdzi**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Tdo 72/2017 zo dňa 13. 12. 2017
- 2. Zastavenie exekučného konania bez vymoženía nároku**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8ECdo/14/2017 zo dňa 20. 12. 2017
- 3. K začiatku plynutia premlčacej doby v prípade nároku na zaplataenie kúpnej ceny za dodaný plyn**
Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11 Co 74/2018 zo dňa 24. 4. 2018
- 4. Výdavky súvisiace s používaním mobilného telefónu ako nevyhnutné výdavky povinného rodiča**
Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/1/2018 zo dňa 9. 5. 2018
- 5. Spätvzatie žaloby o vylúčení vecí z exekúcie z dôvodu zastavenia exekúcie ako dôvod pre nepriznanie náhrady trov**
Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co 79/2018 zo dňa 27. 4. 2018
- 6. Náhrada škody spôsobenej v dôsledku vydania rozhodnutia o väzbe**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 153/2016 zo dňa 12. 12. 2017
- 7. K dôvodom odôvodňujúcim odročenie pojednávania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/199/2016 zo dňa 12. 12. 2017
- 8. Konanie o nároku na priznanie bytovej náhrady**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžo 233/2015 zo dňa 11.12. 2017
- 9. K odôvodňovaniu rozhodnutia odvolacieho súdu s poukazom na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 190/2016 zo dňa 20. 12. 2017
- 10. Vymedzenie kritéria prekážky právoplatne rozhodnutej veci**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 110/2017 zo dňa 30. 11. 2017
- 11. K okruhom rozhodnutí, ktoré môžu byť predmetom správnej žaloby opomenutého účastníka**
Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S 45/2017 zo dňa 9. 5. 2018
- 12. K chybnému právnemu záveru súdu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/187/2017 zo dňa 20. 12. 2017
- 13. Odôvodnenie odporu musí byť dostatočne konkrétne**
Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 68/2018 zo dňa 30. 4. 2018
- 14. K zásadám rozhodovania o výške primeraného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa**
Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co 76/2017 zo dňa 16. 5. 2018
- 15. K právomoci súdu preskúmavať v rámci správneho súdnictva zápisnicu o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžfk/50/2017 zo dňa 13. 12. 2017

1. K zásade subsidiarity pri krajnej núdzi

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Tdo 72/2017 zo dňa 13. 12. 2017

Anotácia:

Obvinený viedol motorové vozidlo počas plynutia uloženého trestu zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá. Obvinený namietal, že chránil život a zdravie svojej priateľky, mal nezištný úmysel pomôcť družke javiacej znaky pôrodu a teda obetoval menej chránený záujem pri ochrane dôležitejšieho záujmu, ktorý mal prednosť. V predmetnej veci najvyšší súd skúmal, či konaním obvineného boli naplnené všetky t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a posudzoval podmienky použitia ustanovení o krajnej núdzi.

Právna veta:

Zo zákonného vymedzenia § 24 Trestného zákona v prípade, ak niekto koná v krajnej núdzi, musia byť splnené nasledujúce objektívne podmienky: 1. odvracanie nebezpečenstva, 2. nebezpečenstvo hrozí záujmu chránenému Trestným zákonom, 3. nebezpečenstvo hrozí priamo 4. nebezpečenstvo za daných okolností nemožno odvrátiť inak – zásada subsidiarity 5. spôsobený následok nesmie byť zjavne závažnejší ako ten, ktorý hrozil – zásada proporcionality 6. ten komu nebezpečenstvo hrozí, nie je povinný ho znášať. Na základe vyššie uvedeného nemožno prihliadať ani na túto námietku obvineného, nakoľko najvyšší súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudkov oboch súdov, ktoré vo svojich odôvodneniach jasne poukázali na to, z akých dôvodov neprichádzalo použitie ustanovenia o krajnej núdzi do úvahy (jazda vozidlom cca 800m, viacero možností na odstavenie vozidla na miestach, kde by netvorilo prekážku v cestnej premávke, privolanie záchranej zdravotnej služby až za prítomnosti polície, možnosť posádky vystúpiť z vozidla, čím by došlo len k ohrozeniu majetku – zásada subsidiarity nebola splnená). Na rámec toho je potrebné poukázať na už vyššie spomenutú skutočnosť, že motorové vozidlo vedené obvineným, v ktorom boli spolujazdcami aj jeho tehotná manželka a jej maloletý syn, bolo prenasledované hliadkou oddelenia policajného zboru so zapnutým svetelným výstražným zariadením, kedy pri prenasledovaní, hoci neboli použité donucovacie prostriedky podľa § 56 resp. § 61 ods. 1 písm. f) zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, vystavil seba ako aj posádku motorového vozidla do ohrozenia života alebo zdravia, čím mohol byť spôsobený zjavne závažnejší následok ako ten, ktorý hrozil, čiže ani zásada proporcionality nebola splnená. Oba súdy teda správne skonštatovali, že za daných okolností prišlo k prekročeniu medze krajnej núdze, a preto nebola možná aplikácia uvedeného ustanovenia.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Krajná núdza

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 24

2. Zastavenie exekučného konania bez vymoženía nároku

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8ECdo/14/2017 zo dňa 20. 12. 2017

Anotácia:

Okresný súd zastavil exekúciu vedenú proti povinnej. Zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že napriek tomu, že exekúcia bola vykonávaná na podklade rozhodnutia, ktorým bol priznaný nárok zo zmenky, oprávnená nepopísala rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnou a ani nepredložila dôkazy na ich osvedčenie, hoci jej táto povinnosť vyplynula zo zákona. Oprávnená vyčítala odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie. Uviedla, že odvolací súd toto ustanovenie interpretoval a aplikoval v rozpore s ústavným princípom zákazu retroaktivity, keďže akceptoval zastavenie exekúcie súdom prvej inštancie pre nesplnenie povinnosti, ktorú v čase nadobudnutia exekučného titulu nemala a ktorú ani splniť nemohla.

Právna veta:

Uznesenie o zastavení exekúcie sa totiž svojimi účinkami rovná uzneseniu o zastavení konania v sporovom konaní. Zastavenie konania v sporovom konaní má za následok jeho skončenie bez meritórneho rozhodnutia a rovnako tak zastavenie exekúcie má za následok skončenie exekučného konania bez núteného vymoženía vymáhaného nároku. Pokiaľ Exekučný poriadok používa termín zastavenie exekúcie, ide len o terminologické zvýraznenie exekučnej činnosti (núteného výkonu rozhodnutia), ktorá začína vydaním poverenia súdnemu exekútorovi. V dôsledku toho tento právny predpis výslovne upravuje zastavenie exekučného konania v zásade len do vydania poverenia na vykonanie exekúcie, teda do začatia exekučnej činnosti súdnym exekútorom, a po vydaní poverenia upravuje už len zastavenie exekúcie. To však nič nemení na tom, že zastavenie exekučného konania a zastavenie exekúcie majú tie isté právne účinky a zastavenie exekúcie je analogicky porovnateľné so zastavením konania podľa CSP.

Právna oblasť: Exekučné právo

Právny inštitút: Zastavenie exekúcie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 233/1995 Z. z. – 243f

3. K začiatku plynutia premlčacej doby v prípade nároku na zaplatenie kúpnej ceny za dodaný plyn

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11 Co 74/2018 zo dňa 24. 4. 2018

Anotácia:

Krajský súd Žilina sa v rozhodnutí vyjadruje k okamihu, kedy začne plynúť premlčacia doba nároku na zaplatenie kúpnej ceny za odobraný plyn. Rozhodnutie upozorňuje na nesprávnosť zaužívanej praxe, ktorá spočíva v počítaní začiatku premlčacej doby od prvého dňa po splatnosti kúpnej ceny za odobraný plyn vyznačenej na daňovom doklade (faktúre), ktorou je cena za plyn vyúčtovaná zákazníkovi. Žalobca odôvodnil uvedenú prax tým, že odpočty vykonáva na území Slovenskej republiky samostatná obchodná spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom distribučnej siete; táto následne oznámi informácie zistené z odpočtov dodávateľovi plynu, ktorý až na základe týchto informácií vystavuje vyúčtovacie faktúry. Začiatok premlčacej doby nároku na zaplatenie kúpnej ceny za odobraný zemný plyn žalobca počítal od prvého dňa po splatnosti faktúry aj preto, lebo až na základe faktúry je možné požadovať od odberateľa prípadný nedoplatok.

Krajský súd Žilina vyššie uvedené argumenty žalobcu nezohľadnil a upozornil, že ich akceptácia by viedla k neudržateľnému záveru, podľa ktorého by začiatok plynutia premlčacej doby určoval dodávateľ podľa toho, kedy by sa rozhodol faktúru vystaviť. Keďže podľa príslušných všeobecne záväzných predpisov je dodávateľ plynu povinný uskutočniť vyúčtovanie minimálne raz za 12 kalendárnych mesiacov, nastane splatnosť kúpnej ceny najneskôr uplynutím tohto obdobia (ak sa odberateľom nedohodol inak), a to bez ohľadu na to, či dodávateľ k vyúčtovaniu pristúpi alebo nie.

Právna veta:

- I. Ak medzi stranami zmluvy niet inej dohody, splatnosť kúpnej ceny (za dodaný plyn) by mala nastať nasledujúci deň po odovzdaní tovaru. Vzhľadom však na komplikovanosť takejto platby sa z technických dôvodov odpočet poskytnutého plnenia vykonáva vo väčších časových obdobiach, za ktoré sa vykonáva vyúčtovanie. Naproti tomu odberateľ energie hradí, resp. má hradiť pravidelné preddavky za odobratý tovar (aj v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok to v danom prípade tak aj bolo). Podľa dohody účastníkov zmluvy, dodávky plynu odberateľovi – ceny, fakturácia a platobné podmienky, vyúčtovanie dodávky zemného plynu a distribučných služieb bude realizované dodávateľom odberateľovi v cenách platných v dobe dodávky zemného plynu raz za 12 mesiacov (ďalej len „zúčtovacie obdobie“), a to vystavením faktúry s náležitosťami podľa príslušných právnych predpisov. V danom prípade úprava v obchodných podmienkach zodpovedá aj dikcii § 23 ods. 5 zákona č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, ktorý stanovuje povinnosť dodávateľa vykonávať vyúčtovanie odberu plynu najmenej 1-krát ročne formou zúčtovacej faktúry.
- II. V zmysle uvedeného nie je pre plynutie premlčacej doby rozhodné, kedy dodávateľ, t. j. žalobca vystavil vyúčtovaciu faktúru. Podstatné je, kedy ju mal a mohol vystaviť po prvýkrát, t. j. uplynutím zúčtovacieho obdobia, ktoré nemohlo presiahnuť 12 mesiacov. Plynutie premlčacej doby predsa nemôže byť na svojvôli dodávateľa, ktorý by podľa vlastného rozhodnutia potom mohol vystaviť faktúru hocikedy, v extrémnom prípade po uplynutí 5, resp. 10 alebo viac rokov od uplynutia zúčtovacieho obdobia. Pre plynutie premlčacej doby preto nie je rozhodné, kedy dodávateľ plynu faktúru vystavil, ale kedy ju mal a mohol vystaviť, t. j. prvým dňom po uplynutí zúčtovacieho obdobia, ktoré nemohlo prekročiť 12 kalendárnych mesiacov, tak ako to vyplýva zo všeobecných obchodných podmienok, ako aj dikcie zákona.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 101
409/2007 Z. z. – § 23 ods. 5
   pre ČR: 89/2012 Sb. – § 619
70/2016 Sb. – § 15 odst. 1

4. Výdavky súvisiace s používaním mobilného telefónu ako nevyhnutné výdavky povinného rodiča

Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/1/2018 zo dňa 9. 5. 2018

Anotácia:

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací preskúmaval rozhodnutie o výživnom a nedoplatku na zročnom výživnom, v rámci ktorého posudzoval aj dôvodnosť výdavkov spojených s mobilným telefónom.

Právna veta:

Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, keď za nevyhnutný nepovažoval výdavok matky za mobilný telefón, keďže v súčasnosti je nevyhnutnou potrebou aby aspoň jeden člen domácnosti mal možnosť operatívneho telefonického kontaktu s okolím, okrem iného i pre prípad napríklad naliehavého vyžiadania zdravotnej pomoci, či v prípade iného bezprostredného ohrozenia.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 36/2005 Z. z. – § 62 ods. 5

5. Späťvzatie žaloby o vylúčenie vecí z exekúcie z dôvodu zastavenia exekúcie ako dôvod pre nepriznanie náhrady trov

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co 79/2018 zo dňa 27. 4. 2018

Anotácia:

Odvolačný súd preskúmaval rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý dospel k záveru, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nezavinila situáciu, kedy došlo k zastaveniu exekúcie v priebehu súdneho konania. Zastavenie exekúcie v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok povinného v exekúcii je z hľadiska procesnej ekonómie dôvodom pre späťvzatie žaloby a zastavenie konania, pričom táto skutočnosť nastala nezávisle od konania strán sporu. Vzhľadom na uvedené prvostupňový súd rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

Právna veta:

Keďže zo zákona došlo k zastaveniu exekúcie, z ktorej vylúčenia nehnuteľných vecí špecifikovaných v žalobe, sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, odpadol dôvod na strane žalobkyne trvať na podanej žalobe a preto bolo na mieste, aby z jej strany došlo k späťvzatiu žaloby. Je teda zrejmé, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nezavinila situáciu, kedy došlo k zastaveniu exekúcie v priebehu súdneho konania. Zastavenie exekúcie v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok povinného v exekúcii je objektívnym dôvodom pre späťvzatie žaloby a zastavenia konania, ktorý nastal nezávisle od vôle alebo konania strán sporu. I keď sa na prvý pohľad zdá, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania o vylúčenie nehnuteľných vecí z exekúcie, nie je tomu tak. Ak v dôsledku zastavenia exekúcie, po tom čo na majetok povinného bol vyhlásený konkurz, majetok, ktorého vylúčenia z exekúcie sa žalobkyňa domáhala, už v dôsledku zastavenia exekúcie nepodlieha exekúcii, je tu objektívny dôvod pre späťvzatie žaloby o vylúčenie nehnuteľných vecí z exekúcie. Táto výnimočná situácia je potom dôvodom pre aplikáciu § 257 zákona č. 160/2015 Z. z., a teda nepriznanie náhrady trov konania protistrane.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Späťvzatie žaloby, Trovy konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 257

6. Náhrada škody spôsobenej v dôsledku vydania rozhodnutia o väzbe

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 153/2016 zo dňa 12. 12. 2017

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Svoj nárok odôvodnil tým, že pri zadržaní pracovníkmi kriminálnej polície utrpel ujmu na zdraví spočívajúcu v poškodení sleziny, ktoré si vyžiadalo jej odstránenie s následným liečením v trvaní troch týždňov a zanechalo trvalé následky.

Právna veta:

Škoda spôsobená rozhodnutím o väzbe obyčajne spočíva v ušlom zárobku za dobu neoprávnenej väzby, prípadne v nemajetkovej ujme a zvyčajne v náhrade trov nutnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Pokiaľ ide o náhradu trov obhajoby, tento nárok je možné priznať iba vtedy, ak táto škoda vznikla rozhodnutím o väzbe. Musí tu byť preto daná príčinná súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a vznikom tejto majetkovej ujmy. Ak obvinený musel mať obhajcu už v prípravnom konaní len preto, že je vo väzbe, potom je daná príčinná súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a majetkovou ujmom vzniknutou tým, že mu uhradil trovy obhajoby; príčinná súvislosť je však daná, pokiaľ ide o náklady vynaložené na úkony, ktoré obhajca urobil v súvislosti s väzbou obvineného. So zreteľom na existenciu špeciálnej právnej úpravy o škodových nárokoch vzniknutých v súvislosti s väzbou je treba posúdiť uvedený nárok podľa tejto špeciálnej úpravy (§ 8 ods. 5 písm. b/ a 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z.). Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 3 vymedzuje okruh právnych skutočností, na základe ktorých je možné požadovať náhradu škody podľa tohto zákona. Z jeho znenia, gramatického, systematického výkladu ďalších ustanovení tohto zákona (§ 5,6,7,8) je zrejmé, že v zákone je upravené v § 8 ods. 5 rozhodnutie o väzbe ako špecifický typ rozhodnutia zakladajúceho právo na náhradu škody, teda podmienky pre vznik práva na náhradu škody sú pri rozhodnutí o väzbe upravené týmto osobitným ustanovením, odlišným od úpravy podmienok pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 5 a 6 zákona č. 514/2003 Z.z. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na podstatný rozdiel medzi uvedenými právnymi skutočnosťami zakladajúcimi vznik práva na náhradu škody, keď pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 5 a 6 tohto zákona sa vyžaduje zrušenie rozhodnutia po tom, čo nadobudlo právoplatnosť (na základe mimoriadneho opravného prostriedku), pričom v prípade rozhodnutia o väzbe nedochádza priamo k zrušeniu tohto rozhodnutia pre jeho nezákonnosť, ale právo na náhradu škody zakladá právoplatný oslobodzujúci rozsudok (prípadne zastavenie trestného stíhania) v trestnom konaní, v ktorom bolo rozhodnutie o väzbe vydané.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Trestné právo

Právny inštitút: Náhrada škody

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 514/2003 Z. z. – § 8 ods. 5

7. K dôvodom odôvodňujúcim odročenie pojednávania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/199/2016 zo dňa 12. 12. 2017

Anotácia:

V predmetnom spore dovolateľka namietala porušenie jej práva konať pred súdom, ku ktorému došlo postupom súdu prvej inštancie, ktorý napriek doručenej žiadosti na odročenie pojednávania pre vážne zdravotné dôvody pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti a bez jej právnej zástupkyne. Dovolateľka však bola naďalej presvedčená, že v predmetnej veci išlo o dôležitý dôvod v súlade s ustanoveniami zákona.

Právna veta:

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť o odročenie pojednávania skúma súd z hľadiska okolnosti, ktorú uviedol žiadateľ; môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania. Dôležitý dôvod v zmysle ustanovenia § 183 CSP mohol byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlňiteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Odročenie pojednávania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 183

8. Konanie o nároku na priznanie bytovej náhrady

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžo 233/2015 zo dňa 11.12. 2017

Anotácia:

Najvyšší súd rozhodoval o tom, či môže byť účastníkom súdneho konania o preskúmanie rozhodnutia o priznaní nároku na bytovú náhradu prenajímateľ bytu.

Právna veta:

Prenajímateľ bytu nie je účastníkom konania správneho konania o nároku na poskytnutie bytovej náhrady podľa zákona č. 260/2011 Z. z. a z tohto dôvodu nemôže byť ani účastníkom konania pred súdom, v ktorom sa preskúmava rozhodnutie vydané v tomto správnom konaní.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Nájom bytu, bytová náhrada

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 260/2011 Z. z. – § 9

9. K odôvodňovaniu rozhodnutia odvolacieho súdu s poukazom na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 190/2016 zo dňa 20. 12. 2017

Anotácia:

Žalovaná v dovolaní namietala vadu konania v zmysle § 237 ods.1 písm. f) O.s.p., ktorú videla v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov nižšej inštancie zakladajúcom ich nepreskúmateľnosť.

Právna veta:

Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že žalovaná mala na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov neboli odôvodnené podľa jeho predstáv, nie je dostačujúcou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 420 písm. f)

10. Vymedzenie kritéria prekážky právoplatne rozhodnutej veci

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 110/2017 zo dňa 30. 11. 2017

Anotácia:

Žalobcovia sa domáhali určenia vlastníckeho práva ku garáži. Prvostupňový súd im žalobu zastavil z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Poukázal na právoplatne skončené konanie medzi žalobcom a žalovanou, predmetom ktorého bolo vypratanie garáže, ku ktorej určenie vlastníckeho práva je predmetom vedeného konania. Súd prvej inštancie konštatoval, že v predchádzajúcom konaní bola prejudiciálne riešená aj otázka vlastníckeho práva k predmetnej garáži, ktorá je vo vlastníctve žalovanej. Žalobcovia namietali, že súdy nesprávne zastavili predmetné konanie z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci s poukazom na predchádzajúce konanie, nakoľko v tomto konaní nebola účastníčkou žalobkyňa.

Právna veta:

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci je vymedzená dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť strán ide vtedy, ak aj v novom konaní vystupujú tie isté strany sporu alebo ich právni nástupcovia (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie), pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Pre tých, ktorí neboli stranami sporu, právoplatné rozhodnutie nie je prekážkou *res iudicata*. Totožnosť veci dáva rámec objektívnej hranici právoplatnosti rozhodnutia a je charakterizovaná totožnosťou nároku, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté za podmienky, že sa opiera o ten istý dôvod; ten je daný len vtedy, ak plynie z toho istého skutkového stavu. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Prekážka právoplatne rozhodnutej veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 230

11. K okruhom rozhodnutí, ktoré môžu byť predmetom správnej žaloby opomenutého účastníka

Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S 45/2017 zo dňa 9. 5. 2018

Anotácia:

Žalobcovia podali správnu žalobu opomenutého účastníka, prostredníctvom ktorej sa domáhali, aby správny súd podľa § 179 ods. 1 Správneho súdneho poriadku uložil žalovanej povinnosť doručiť im listinu Dodatočné povolenie. Dôvodnosť podanej správnej žaloby odôvodnili tým, že mali byť podľa ako spoluvlastníci pozemku, ktorá susedí s parcelami, na ktorých je stavba realizovaná, účastníkmi stavebného konania. V tejto súvislosti poukázali na to, že túto skutočnosť aj oznámili stavebnému úradu, avšak stavebný úrad s nimi nekonal. Správny súd vyhodnotil túto správnu žalobu ako nepripustnú.

Právna veta:

Predmetom správnej žaloby opomenutého účastníka môže byť jednak rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré nadobudlo právoplatnosť bez vyčerpania riadneho opravného prostriedku a jednak rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku. Inak povedané, prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré nadobudlo právoplatnosť až na základe vyčerpania riadneho opravného prostriedku, nemôže byť spôsobilým predmetom správnej žaloby opomenutého účastníka, nakoľko o riadnom opravnom prostriedku, aj keď nepodanom opomenutým účastníkom konania, už bolo rozhodnuté. Opak tohto výkladu by v podstate viedol k absurdnej situácii, keď v prípade vyhovenia žalobe a uloženia povinnosti doručiť prvostupňové rozhodnutie, by opomenutí účastníci konania boli oprávnení na podanie riadneho opravného prostriedku, o ktorom už však bolo na základe odvolania účastníkov konania rozhodnuté. Ide v podstate o obdobu situácie, keď spôsobilým predmetom správneho súdneho konania môže byť len rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku nadobudlo právoplatnosť, pričom Správny súdny poriadok na preukázanie aktívnej žalobnej legitímácie nevyžaduje, aby riadny opravný prostriedok vyčerpala žalobca, ale účastník konania (§ 7 písm. a/ SSP). Dôvod je logický, keďže žalobca môže byť dotknutý na svojich právach alebo právom chránených záujmoch až rozhodnutím odvolacieho orgánu (napríklad dôjde k zmene prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe odvolania iného účastníka administratívneho konania). Súčasne a predovšetkým prvostupňové a odvolacie (druhustupňové) administratívne konanie tvoria jeden celok, pričom z povahy veci je zrejme že z neho nemožno „vytrhnúť“ prvostupňové rozhodnutie a to bez ohľadu na to, či toto bolo alebo nebolo potvrdené v inštančnom postupe.

Právna oblasť: Správne právo procesné

Právny inštitút: Správna žaloba opomenutého účastníka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2015 Z. z. – § 179

12. K chybnému právnemu záveru súdu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/187/2017 zo dňa 20. 12. 2017

Anotácia:

Žalobca sa na okresnom súde domáhal zaplatacia sumy titulom nevyplatennej odmeny na základe zmluvy o uplatnení práva na riešenie vynálezu a odmeny zaň. Uvedené nároky nepriznal žalobcovi ani okresný a na podklade podaného odvolania ani krajský súd. Proti rozsudku odvolacieho súdu, podal dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). K vade zmätočnosti malo dôjsť tým, že súdy oboch inštancií nevykonali navrhnuté dokazovanie, pri skúmaní a následnom zhodnotení znaleckého dokazovania postupovali nesprávne, nesprávne zhodnotili skutkový stav, ďalej tým, že odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie a vec nesprávne právne posúdil.

Právna veta:

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Právne posúdenie vecí, Prípustnosť dovolania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 393, § 419 až § 423

13. Odôvodnenie odporu musí byť dostatočne konkrétne

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 68/2018 zo dňa 30. 4. 2018

Anotácia:

Žalovaný podal odpor voči vydanému platobnému rozkazu. V odpore uviedol, že je na pokraji osobného bankrotu, nevládni hnutelný ani nehnuteľný majetok, sumy v bodoch I. a II. sú podľa jeho názoru neprímerane vysoké. Momentálne je vo výkone trestu odňatia slobody, a to až do roku 2021, približne najbližšie 2 až 3 roky nebude pracovne zaradený. Navrhol, aby súd sumy v bodoch I. a II. platobného rozkazu znížil minimálne na polovicu. Ďalej žiadal, aby súd tieto pohľadávky dočasne pozastavil, s odkladom do tej doby, kým nebude pracovne zaradený.

Právna veta:

Jednou z obligatórnych procesno-právnych náležitostí účinného odporu je jeho náležité vecné odôvodnenie. Za náležité vecné odôvodnenie sa považuje odôvodnenie, v ktorom sú uvedené konkrétne právne relevantné okolnosti a skutočnosti, o ktoré žalovaný opiera svoju obranu proti uplatnenému nároku, teda konkrétne okolnosti a skutočnosti (prípadne dôkazy), ktoré sponchybujú nárok priznaný v platobnom rozkaze. Náležitým odôvodnením nie je také odôvodnenie, ktoré je absolútne nekonkrétne (všeobecné) a teda ktoré je len formálne, a taktiež odôvodnenie, v ktorom sú uvedené len okolnosti týkajúce sa nepriaznivých majetkových pomerov žalovaného subjektu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Odpor proti platobnému rozkazu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 267 ods. 1, § 267 ods. 2 písm. c)

14. K zásadám rozhodovania o výške primeraného zadostučinienia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co 76/2017 zo dňa 16. 5. 2018

Anotácia:

Odvolací súd v prípade rozhodnutia, ktorým okresný súd rozhodol o finančnom zadostučiniení vysvetľuje, prečo toto rozhodnutie nemožno považovať za náležité a presvedčivo odôvodnené.

Právna veta:

Nárok na primerané finančné zadostučinienie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnúť k tomu, akým spôsobom výšku zadostučinienia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnú je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadostučinienia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadostučinienia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadostučinienia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadostučiniení je kritérium primeranosti (výšku uvedenú v petite nemôže súd prekročiť).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 250/2007 Z. z. – § 3 ods. 5

15. K právomoci súdu preskúmať v rámci správneho súdnictva zápisnicu o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžfk/50/2017 zo dňa 13. 12. 2017

Anotácia:

Predmetom tohto sporu je zodpovedanie otázky, či je založená súdna právomoc na preskúmavania zápisníc o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní v rámci správneho súdnictva.

Právna veta:

Dôvodom pre odmietnutie žaloby v časti o preskúmanie Zápisnice o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní je jej neprípustnosť, pretože nie je v právomoci správneho súdu preskúmať správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby. Predmetnou zápisnicou neboli žalobcovi uložené žiadne povinnosti, nejednalo sa o rozhodnutie, ktorým by boli priamo ovplyvnené jeho záujmy alebo povinnosti.

Z dôvodu, že na úkony orgánu verejnej správy pri výkone dohľadových vrchnostenských oprávnení (kontrola, dohľad či dozor) a na ich hmotne zachytené výsledky (protokoly, záznamy či zápisnice) sa v správnom súdnictve nazerá najmä ako na individuálne správne úkony s charakterom predbežnej povahy, najvyšší súd musel vyhodnotiť aj napadnutý úradný list – Zápisnicu ako správny akt, ktorý nie je možné v zmysle § 7 S. s. p. podrobiť súdnej právomoci v správnom súdnictve. Žalobca vo svojej kasačnej sťažnosti poukazoval na ujmu, ktorá mu uvedenými správnymi aktami vznikne z titulu následkov pri uplatnení postupu správneho orgánu podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva. Uvedená argumentácia žalobcu nie je spôsobilá zvrátiť prijatý právny záver krajského súdu o nemožnosti súdneho prieskumu predmetných správnych aktov. Až v prípade, ak príslušný správny orgán zvolí na základe zistení z kontroly postup podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z.z. a vyvodí z kontrolných zistení pre žalobcu sankčný postih, bude rozhodnutie o uložení pokuty ako aj postup správneho orgánu tomuto rozhodnutiu predchádzajúci, preskúmateľný súdom, pretože až týmto rozhodnutím dôjde k zásahu do práv a povinností žalobcu.

Právna oblasť: Verejné obstarávanie, správne súdnictvo

Právny inštitút: Postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2015 Z. z. – § 7
528/2008 Z. z. – § 27a